

forudsætning for deres indtægtsgrundlag og udøvelsen af deres sport. Endvidere er mange ryttere og andre brugere særdeles ambitiøse og bruger mange ressourcer på at kunne deltage i konkurrencer, som afholdes på fastlagte terminer. Dette kan være baggrunden for, at der anvendes ikke-acceptable midler og metoder.

Nogle brugere kompenserer for egne manglende evner eller hestens manglende træning, forkerte uddannelse, manglende kunnen eller hestens sygdom ved at tage ikke-acceptable hjælpemidler i brug, f.eks. hårde bid, hjælpetøjler, barring, pisk eller medicin. Eksempelvis kan nævnes medicinsk beroligelse af nervøse heste på en dressurbane eller anvendelse af smertestillende medicin for at skjule smertevoldende lidelser, f.eks. halthed.

12.1.2. Udstyr, som anvendes på hesten, skal være tilpasset den enkelte hest og må således ikke påføre hesten skader.

Udstyr til træning af hesten, som benyttes til at hjælpe hesten til at forstå, hvad der kræves af den, har efter arbejdsgruppens opfattelse kunnet anses som hjælpemidler, der skal kunne anvendes. Anvendes udstyret derimod til at tvinge hesten til præstationer, som den endnu ikke forstår eller ikke kan udføre evt. på grund af skader, må udstyret anses som tvangsmidler, hvilket arbejdsgruppen klart har taget afstand fra. I den daglige omgang med hjælpemidler og tvangsmidler er det vigtigt, at man er opmærksom på forskellen mellem nødvendig brug af hjælpemidler og et decideret misbrug af tvangsmidler.

I visse situationer er man nødt til at udøve tvang overfor hesten, uden at det dog må have karakter af vold. Sigtet må altid være, at det gavner hesten og/eller øger sikkerheden for de personer, som i den givne situation har en tæt kontakt til hesten. Her tænkes specielt på tvang i forbindelse med sygdomsbehandling, f.eks. næsebrems i forbindelse med indgift af olie, diverse former for lokalbedøvelser mv. Til denne kategori af tvangsmidler hører alle former for fiksering (læbe-, øre- og hudbrems) og slå-/hildetøj (tov og koderemme). Arbejdsgruppen har fundet det uacceptable, at hesten står med en næsebrems, f.eks. under opfletning/rykning af man eller beskæring af alle fire hoved henst til varigheden heraf. Arbejdsgruppen har kunnet anbefale, at der i stedet anvendes en tvangs- eller undersøgelsesboks, hvor personer er i sikkerhed uden brug af smertevoldende tiltag overfor hesten. Er der behov for en længerevarende pacificering af hesten, anbefaler arbejdsgruppen, at der tilkaldes en dyrlæge med henblik på medicinsk pacificering af hesten.

Arbejdsgruppen har fundet, at brugen af krybbebidderem er højest diskutabel, idet der er andre tiltag, som kan minimere krybbebidning. Arbejdsgruppen har desuden fundet, at brug af slå-/hildetøj - undtagen kortvarig brug i forbindelse med bedækning - må anses som anvendelse af et tvangsmiddel, som efter arbejdsgruppens opfattelse ikke skal være tilladt.

På denne baggrund har arbejdsgruppen fundet, at der skal stilles krav om, at udstyr, som anvendes som hjælpemiddel på hesten, skal være tilpasset den enkelte hest og ikke må påføre hesten skader og ikke må anvendes som tvangsmidler.

Arbejdsgruppen har modsat sig enhver medicinering og behandling (herunder kirurgisk), der har til formål at skjule sygdomssymptomer, således at hesten kan træne og deltage i konkurrencer. Forbudet mod medicinering og behandling omfatter dog ikke kastration.

Arbejdsgruppen har primært beskæftiget sig med doping ud fra et spørgsmål om indflydelsen på hestens velfærd, idet hesten tvinges og medicineres til præstationer, som den hverken fysisk eller psykisk kan klare. Desuden rejser dopingproblematikken en række etiske spørgsmål, herunder hvor grænsen mellem den acceptable og den ikke-acceptable brug af præstationsfremmende midler går. Arbejdsgruppen har i den forbindelse påpeget, at det påhviler alle brugere at holde sig orienteret om gældende regler for, hvilke præstationsfremmende midler der er tilladte.

Der henvises til kapitel IV, afsnit 9 i arbejdsgruppens rapport.

12.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen i, at der ved brug af udstyr på hesten må sondres mellem, hvordan udstyret anvendes. På denne baggrund kan Justitsministeriet tilslutte sig, at udstyr, der benyttes som hjælpemiddel på hesten, fortsat bør kunne anvendes, idet sådant udstyr er karakteriseret ved, at det anvendes i arbejdet med hesten med henblik på at hjælpe hesten til at forstå, hvad der kræves af den. Justitsministeriet finder desuden, at udstyr, der anvendes som hjælpemidler, skal være tilpasset den enkelte hest og ikke må påføre hesten skader, idet udstyr, som ikke er tilpasset heste, kan forvolde ganske betydelige skader på hesten.

Anvendes udstyret derimod som tvangsmiddel - det vil sige til at tvinge hesten til præstationer, som den endnu ikke forstår eller ikke kan udføre f.eks. på grund af skader - er Justitsministeriet enig i, at sådan udstyr ikke kan anvendes.